

BORSA

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı

TEMMUZ - AĞUSTOS 2024

SAYI: 102

NOMİ

YÖREX KAPILARINI 13. KEZ AÇIYOR

BORSA

Antalya Ticaret Borsası Yayın Organı
TEMMUZ - AĞUSTOS 2024
SAYI: 102

NOMİ

İÇİNDEKİLER

ANTALYA TİCARET BORSASI ADINA

İMTİYAZ SAHİBİ
GENEL YAYIN SORUMLUSU

Ali ÇANDIR

Yönetim Kurulu Başkanı

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Tolgahan ALAVANT

Genel Sekreter

EDİTÖR

Vahide YANIK

Basın Danışmanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL

Ragıp GÖK

Selçuk ÇELEBİ

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı
Kat: 2-3-4 Muratpaşa / ANTALYA
+90 (242) 241 28 28 - 244 26 71
Fax: +90 (242) 241 11 58
info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

Borsanomi Dergisi'nde yayınlanan yazı ve fotoğrafların imtiyaz sahibi Antalya Ticaret Borsası olup izinsiz kopyalanamaz. Yazarlara ait yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

TARIM MÜDÜRÜ'NDEN
BORSAYA ZİYARET

6'da

YÖREX
KAPILARINI 13. KEZ AÇIYOR

12'de

ATB YÖNETİMİNDEN
BAŞKANLARA HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

21'de

ODA-BORSA BAŞKANLARI
TOBB'DA İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA İLE
BULUŞTU

23'de

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI
YILMAZ TOBB YÖNETİMİYLE BİRARAYA GELDİ

26'da

ANTALYA İHRACATINDA
TARIMIN PAYI %55'E DÜŞTÜ

29'da

"Türkiye'nin gerçek sahibi ve efendisi, gerçek üretici olan köylüdür."

H. Atatürk

ALİ ÇANDIR
ATB Yönetim Kurulu Başkanı

Başkandan

Antalya Ticaret Borsamız (ATB) öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteğiyle yöresel ürünlerimizi bu yıl da Antalya'da buluşturacağız. 13'üncüsünü 9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuar Merkezi'nde düzenleyeceğimiz YÖREX, 12 bin yıllık geçmişe sahip Anadolu'nun el emeği göz nuru yüzlerce ürününü bir araya getirecek.

YÖREX geçen sürede sadece yöresel ürünlerin buluşma noktası olmadı, yöresel ürünlerin hakkını hukukunu koruyan, belirli bir standartta geleceğe taşıyan coğrafi işaretle ilgili farkındalığı ve talebi artırdı. YÖREX ile yöresel ürünlerimizin hem tanınırlığı artarken, ekonomiye kazandırılması için çok önemli adımlar atıldı.

YÖREX, yöresel ürünlerin zırfı coğrafi işaretlerle ilgili farkındalık yarattı. 2010 yılında YÖREX'e başladığımızda 119 olan coğrafi işaretli ürün sayımız 1632'ye ulaştı. Avrupa'da tescillenmiş yöresel ürünümüz sayımız 26'ya çıktı. Coğrafi işaretler yöresel ürünlerin katma değeri artırıyor. Coğrafi işaretli ürünlerin fiyatları diğer ürünlere göre minimum yüzde 20 daha pahalı satılıyor.

Dünyada coğrafi işaretli ürünler 200 milyar dolarlık paya sahip, 3500'ün üzerinde yöresel ürüne sahip ülkemiz bu pastadan hak ettiği payı almalı. YÖREX'in ardından, yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılmasında önemli gelişme sağlandı. Gerek sanal ortamda gerekse fiziki alanda yöresel ürünlerin satışı canlandı, bu konuda önemli yatırımlar yapıldı.

YÖREX'te TOBB'un desteğiyle düzenlediğimiz B2B görüşmeler, büyük market zincirleri ve e-ticaret siteleriyle küçük üreticiyi yan yana getiriyor. Bu görüşmelerde önemli iş bağlantıları sağlanırken, yerel ürünlerin ulusal hatta uluslararası ticarete yer bulmasının önü açılıyor. Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da YÖREX'te çok sayıda iş bağlantısı sağlanmasını bekliyoruz.

YÖREX'in kar topu gibi büyümesine destek veren başta TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıkılıoğlu olmak üzere oda borsalarımıza, kalkınma ajanslarımıza, yerel yönetimlere, kooperatiflere, üreticilerime teşekkür ediyorum. 9-13 Ekim tarihlerinde Antalya ANFAŞ Fuar Merkezi'nde açılacak ve buram buram Anadolu kokacak Yöresel Ürünler Fuarımız YÖREX'e herkesi bekliyoruz.

	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	14	▼ % -62.71	▼ % -42.31	1397	▲ % 44.95	▲ % 8.11
SEBZE	15	▼ % -68.34	▼ % -34.10	1548	▲ % 48.37	▲ % 42.58
MEYVE	52	▼ % -26.77	▼ % -8.79	1797	▼ % -2.27	▲ % 86.05

ANTALYA TİCARET BORSASI

TEMMUZ AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde gören domates miktar endeksi yıllık yüzde 42.31 azalırken, fiyat endeksi yüzde 8.11 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 34.10 azalırken, fiyat endeksi yüzde 42.58 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 8.79 azalırken, fiyat endeksi yüzde 86.05 arttı.

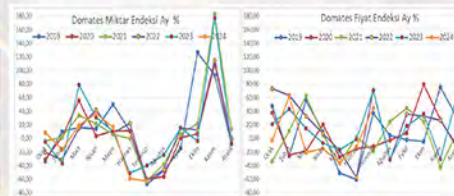
Antalya Ticaret Borsası Temmuz Ayı hal endeksini açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2024 Temmuz ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

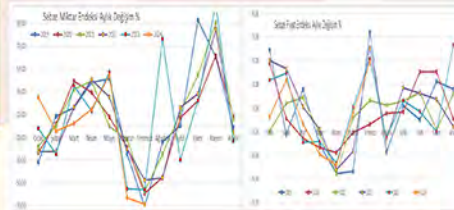
Temmuz ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domatesten yüzde 62.71, sebzede yüzde 68.34, meyvede ise yüzde 26.77 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yillik) domatesten yüzde 42.31, sebzede yüzde 34.10 ve meyvede ise yüzde 8.79 azaldı. Temmuz ayında endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates, sebze ve meyve için 9 yıllık ortalamasının altında kalırken, yıllık fiyat endekslerindeki değişimler domates ve sebze için ortalama, meyvede ise ortalama üstünde gerçekleşti.

MİKTAR DÜŞTÜ FİYAT ARTTI

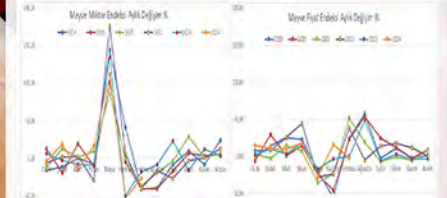
Temmuz ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 8.11 artarken, miktardaki yüzde 42.31'lik azalış bu yükselişte etkili oldu. Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 42.58 artarken, sebzelerin yıllık miktar endeksinin yüzde -34.10 azalması fiyat endeksi artışına neden oldu.

Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 86.05 artarken, meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 8.79'lük azalış fiyat endeksi artışında etkili oldu.

Temmuz ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 6 yılın miktarda 2019 yılından sonraki rekor azalış ve fiyatta ise 2023 yılından sonraki rekor artış olarak gerçekleşti. Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Temmuz ayında yüzde 62.71 azalırken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 44.95 arttı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Temmuz ayında yüzde -68.34 azalırken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 48.37 arttı. Son 6 yılın Temmuz ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde rekor azalış, fiyat endeksinde ise ortalama üstü artış gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Temmuz ayında yüzde -26.77 azalırken, işlem fiyat endeksi yüzde 86.05 arttı.

Son 6 yılın Temmuz ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar endeksinde ortalama azalış, fiyat endeksinde ise ortalama altı artış olarak gerçekleşti.

BORSADAN
TEMMUZ-AĞUSTOS 2024

TARIM MÜDÜRÜ'NDEN BORSA'YA ZİYARET

Antalya Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret etti. ATB Başkanı Ali Çandır ve ATB yönetim kurulu üyeleri Antalya İl Tarım ve Orman Müdürü Şakir Fırat Erkal, müdür yardımcılarını ve şube müdürleri ile Borsamızda bir araya geldi. Ziyarete, tarımsal üretim ve ticareti ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri değerlendirildi. Toplantıda, Türkiye Cumhuriyetler Tarımsal İş Birliği Projesi, tarıma dayalı çiçek ihtisas organize sanayi bölgesi, meraların ıslahı, çobanlara yönelik karavan projesi, keçi çalıştıy, Antalya Akıllı Tarım ve Teknoloji Fuarı, tarımda yeni nesil programı konuları gündeme geldi.

ANTALYA TİCARET BORSASI TEMMUZ MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, dünyada tarım ve gıda ürün fiyatları yüzde 20'den fazla düşerken, Türkiye'de arttığını belirtti. Çandır, "Dünyada üretim artışı tüketim artışından fazla olduğu için ve diğer sebeplerle fiyatlar düşerken bizde üretim artışına rağmen fiyatlar yükselmiştir. Bu açmazı, sektörümüzün yüksek kar hırsları ile açıklamak, hedef saptırmaktan ve kafayı kuma gömmekten başka bir şey değildir" dedi.

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Temmuz Ayı Meclis Toplantısı, ATB Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında Meclis Salonu'nda yapıldı. Ekinci, annesi kaybeden ATB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halil Bülbül ve ailesine başsağlığı diledi. Ekinci, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Ali Bahar'ın vefatından duyduğu üzüntüyü dile getirirken, "Genç yaşta elim bir kazada hayatını kaybeden Ali Bahar'a Allah'tan rahmet, Bahar ailesine, iş dünyası ve sevenlerine Meclisimiz adına başsağlığı dilekelerimizi sunuyorum" dedi.

Yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili üyelerin bilgilendirildiği toplantıda, ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Çandır, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Halil Bülbül'ün annesi Hikmet Bülbül'ün vefatından duyduğu üzüntüyü dile getirirken, "Merhumeye Allah'tan rahmet, Halil kardeşim ile ailesine başsağlığı ve sabır dilerim. Mekanı cennet olsun" dedi. Çandır, Meclis'te ATSO Başkanı Ali Bahar'ı anarken, "Elim bir kaza sonucu kaybettiğimiz Antalya Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar'ın vefatı ise hepimizi derinden etkiledi. Ali kardeşime Allah'tan rahmet, ailesine, sevenlerine ve camiamıza başsağlığı diliyorum. Mekanı cennet olsun" dedi.

DÜNYADA GIDA FİYATLARI DÜŞERKEN BİZDE ARTIYOR

İş dünyasının ülke, dünya ve rakip ülkelerde olup bitenden doğrudan veya dolaylı olarak etkilendiğini belirten Çandır, şunları söyledi:

"Hatırlayacağınız gibi 2019 yılında OECD ve FAO, "2019-2028 Tarımsal Görünüm" isimli ortak bir rapor hazırladılar. Özünde dediler ki dünyada önümüzdeki 10 yılda tarımsal tüketimin yıllık yüzde 1 ve üretimin de yüzde 1.2 artacağını öngörmekteyiz. Esasen her yıl bu görünüm raporu güncelliyorlar.

Bu öngörünün ilk 5 yılı dünyada gerçekleşti. Ancak bizdeki gerçekleştirmeler oldukça karışık seyretti.

Örneğin son 5 yılda tarımsal üretimimiz ton olarak yüzde 17 arttı (117,3 milyon tondan 136,9 milyon tona yükseldi). Bu artış, tarım alanlarımız arttığı için değil (aksine yüzde 5 azalmıştır.), büyük ölçüde verimlilik artışı ve üretim deseni değişiminden kaynaklanmıştır.

Bu sayede dünya öngörüsünden yüksek artış sağlanmıştır. Ancak dünya tarım ve gıda ürün fiyatları bu dönemde yüzde 20'den fazla düşerken bizde inanılmaz artışlar göstermiştir.

Yani dünyada üretim artışı tüketim artışından fazla olduğu için ve diğer sebeplerle fiyatlar düşerken bizde üretim artışına rağmen fiyatlar yükselmiştir.

Bu açmazı; sektörümüzün yüksek kar hırsı ile açıklamak; hedef saptırmaktan ve kafayı kuma gömmekten başka bir şey değildir. Çünkü TÜİK verileri bile bu tespitemizi desteklemektedir. TÜİK verilerine göre son 5 yılda; Tüketici fiyatları (TÜFE) yani talep enflasyonu yüzde 398, üretici fiyatları (YiÜFE) yani maliyet enflasyonu yüzde 610 artmıştır.

Dolar ise yüzde 600 yükselmiştir. Benzin yüzde 523, motorin yüzde 587, elektrik yapılan son zamlarla yüzde 313 yükselmiş, tarımsal üretici fiyatları yüzde 575 ve tarımsal girdi fiyatları ise yüzde 470 yükselmiştir."

TARIM SON RADDEDE

Ocak ayında ve Temmuz'da ATB meslek komitesi üyeleriyle yaptıkları ankette de benzer ticari değerlendirmeler ile karşılaştıklarını anlatan Çandır, "İş hayatının içinde yaşayan ve sahada olup biteni bire bir gözlemleyen üyelerimizin yaşadıklarını ve değerlendirmelerini özet olarak sizlerle paylaşmak isterim" dedi.

Çandır, anket sonuçlarıyla ilgili şunları paylaştı:

"Önümüzdeki 6 ayda daha iyi ekonomik koşulları bekleyenlerin oranı ülkemiz için yüzde 11 ve Antalya için yüzde 9 düzeyindedir. Kendi ticaretinin yılsonu itibarıyla miktar olarak artacağını bekleyenlerin oranı %22 iken ciro hacimlerinin enflasyonun üzerinde artacağını bekleyenlerin oranı ise yüzde 11 düzeyindedir. Maliyetlerinin ilk 6 ayda enflasyonun üzerinde arttığını belirtenler yüzde 91 iken yılsonunda enflasyonun üzerinde maliyet artışı bekleyenler yüzde 70'tir. İlk 6 ayda borçlarının enflasyonun üzerinde arttığını belirtenler yüzde 61 iken yılsonu için artış bekleyenlerin oranı yüzde 55'tir. Yine ilk 6 ayda alacaklarının enflasyon üzerinde arttığını belirtenler yüzde 45 iken yılsonunda enflasyon üzeri artış bekleyenlerin oranı yüzde 54'tür.

-Üyelerimizin ilk 6 ayda karşılaştıkları en olumsuz durumun maliyet artışı ve enflasyon olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 80 düzeyindedir.

-Bütün resmi rakamlardan ve iş hayatının içinde yaşayanların değerlendirmelerinden açık, berrak ve net bir sentez yapmak gerekirse;

-Tarımsal faaliyette bulunanlar, maliyetlerini karşılayamama pahasına üretimlerini artırmıştır.

-Tarımsal faaliyette bulunanlardan ilave sermaye ya da borçlanma olanağı bulamayanlar sektörü terk etmek zorunda kalmıştır.

-Tarımsal faaliyette bulunanlar, kendi çabaları ve öngörülerıyla üretim deseni değiştirmek zorunda kalmıştır.

-Tarımsal faaliyette bulunanlar, bu faaliyetlerini destekleyecek yan işlere yönelmişlerdir.

-Tarımsal faaliyette bulunanlar, tarımsal destekleme ve teşviklerden umudunu kesmiştir. Tarımsal faaliyette bulunanlar yeni arayışların ve ayakta kalma çabalarının son raddesinde bulunmaktadır."

ENFLASYON MALİYET ODAKLI

Yaklaşık 1,5 yıldır rasyonel ekonomi politikaları modelinin uygulandığını belirten Çandır, "Bu süre içinde talebin soğutulması yoluyla mevcut darboğazdan bir çıkış yolu arıyoruz. Ancak büyümeden taviz vermiyoruz. Üstelik temel tespitimiz, enflasyonun talep odaklı olduğu yönündedir. Halbuki biraz önce paylaştığım TÜİK verileri ve anketlerimizin sonuçları, enflasyonun açıkça maliyet odaklı olduğunu gösteriyor.

Yani temel tespitimizde bir hata yapıyoruz diye düşünüyorum. Esas olan maliyet yapımızdaki yönetilen ve yönlendirilen fiyatlar başta olmak üzere aşırı yükselişleri dizginlemektir. Bunu yapmaya ne zaman başlayacağız diye politikaları ve uygulamaları izliyoruz" diye konuştu.

Bu yıl dünyadaki ve Türkiye'deki kurumların ülkemiz için büyüme tahminin ortalama yüzde 3,6 civarında olduğunu anımsatan Ali Çandır, "2025 yılında ise yüzde 2,7 büyüme beklemektedirler. Yani 2024 yılından daha zor bir yıl bizi beklemektedir.

Dünya ve gelişmekte olan ülkeler ortalamasının oldukça altında bir büyüme öngörüsü ile karşı karşıyayız. Demek ki 2024 ve 2025 yıllarında nispi olarak aşırı yüksek faiz vermeye devam edeceğiz. Bu durum, kredi kullanmak zorunda olan iş dünyası için dayanılmaz bir ortam hazırlayacaktır. Söz konusu dünya ve ülkemiz kurumlarının öngörülerini tutturulacaksa acil olarak iş dünyasının sürdürülebilir kredi olanaklarına kavuşturulması gerekir. Aksi halde sizlerle uzun bir süredir paylaştığım gibi daha önce görülmedik oranlarda borç ödeyememe ve şirket kapanma verileriyle karşılaşabiliriz. Nitekim son açıklanan Haziran ayı şirket kapanma ve kurulma verileri bu tehlikeyi yine gündeme getirmiştir" değerlendirmesinde bulundu.

KARŞILIKSIZ ÇEKTE KORKUTAN RAKAM

Ticaretin işleyişi bakımından öncü göstergelerden biri olan çekle işlem hacminin yılın ilk yarısında yıllık olarak Antalya'da yüzde 70 artarken ülke genelinde yüzde 84 artığını belirten Çandır, şunları kaydetti:

"Yani kentimiz aslında reel olarak ticaretini artıramamıştır. Aynı dönemde karşılıksız çek tutarı kentimizde yüzde 422 artarken ülkemiz ortalaması yüzde 255 artmıştır. Protestolu senet tutarı ise kentimizde yüzde 369 artarken ülkemiz ortalaması yüzde 182 artmıştır. Kurulan-kapanan şirket verileri de bu dönemde kentimiz için ülke ortalamasına göre aleyhte seyretmeye devam etmiştir.

Kurulan şirketler kentimizde yüzde 40,4 azalırken ülkemizde yüzde 29,9 azalmış, kapanan şirketler ise kentimizde yüzde 21 artarken ülkemizde yüzde 8,3 artmıştır.

Kentimizin haziran ayı ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,7 azalarak 167 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Yılın ilk yarısında ise yüzde 0,6 azalışla 1 milyar 92 milyon dolar ihracat gerçekleşti. İhracattaki bu gerilemede yaş meyve ve sebze sektöründeki düşüş etkili oldu. Kentimizin haziran ayı yaş meyve ve sebze ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8 azalarak 47 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk altı ayında ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 azalarak 361 milyon dolar olarak gerçekleşti. Aslında yılbaşından beri her ay benzer verileri sizlerle paylaşmaktayım ve kentimiz ülke ekonomisinin altında bir performans göstermektedir. Bunu düzeltmenin yollarını araştırmalı, önerilerimizi paylaşmalı ve kentimizin geleceği için birlikte çalışmalıyız."

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ TEHDİT EDİYOR

Konuşmasında iklim değişikliğine dikkat çeken Başkan Ali Çandır, "İklim değişikliği toprak ve su kaynaklarını tehdit ederken, bu durumdan en çok etkilenen sektörlerin başında tarım gelmektedir" dedi. ATB üyelerinin Korkuteli ve Elmalı ile Ak-su'dan Gazipaşa'ya kadar ilçelerde derinleşen su sorunu yaşadığını söylediğini kaydeden Çandır, "Yağışlar kısa süreli rahatlama yaratsa da uzun vadede bu soruna çözüm olamamaktadır.

Çözüm için etkili bir su yönetimine ihtiyaç vardır. Ürün deseni havzalardaki su durumuna göre planlanmalıdır.

Tamamen kapalı devre sulama sistemlerine geçilmelidir. Su hasadı konusu, kamunun alt-yapı yatırım planlamasına acil olarak alınmalıdır" diye konuştu. Su kaynaklarını verimli kullanmak ve iklim değişimine karşı sorumlu olan tek sektörün tarım olmadığını vurgulayan Çandır, "Sanayiden hizmet sektörüne, kamudan hane halkına kadar hepimiz su kaynaklarını verimli kullanmalıyız. Çünkü bu değişimden hepimiz sorumluyuz" dedi.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yeni hayvancılık desteklerinin ilk kez üç yıl için performansa ve verime göre açıklandığını belirten Çandır, "Yeni modelin iyi bir başlangıç olacağı kanaatindeyiz. Ancak sonuçları konusunda yeterli bir etki analizi yapılmalı ve konunun taraflarıyla paylaşılmalıdır" dedi.

Ali Çandır, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu'nun tarımsal yatırımları desteklediği IPARD programından bu dönem Antalya'nın faydalandığını belirten Çandır, "Nitekim, geçtiğimiz ay tamamlanan birinci çağrı döneminde Antalya'dan toplam 527 milyon TL yatırım ve 266 milyon TL hibe desteği ile 25 proje başvurusu yapılmıştır. Program kapsamında ikinci çağrı da ilan edilmiştir. Bu çağrıdan üyelerimizin ve tüm üreticilerimizin daha fazla yararlanmasını diliyorum" dedi.

Meclis'te üyeler sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

"MENŞE ADI"

ANTALYA

Coğrafi İşaretli Ürünlerimiz

"MAHREÇ İŞARETİ"

BORSADAN

TEMmuz-AĞUSTOS 2024

KORKUTELİ
KARYAĞDI ARMUDU**ANTALYA**
KABAK TATLISI**ANTALYA**
SERPME BÖREĞİ**ALANYA**
MUZU**ANTALYA**
PIYAZI**ANTALYA**
PAÇA ÇORBASI**DÖŞEMEALTI**
EL HALISI**ALANYA**
YENİDÜNYASI**ANTALYA**
TAVŞAN YÜREĞİ ZEYTİNİ**FİNİKE**
PORTAKALI**ANTALYA**
TURUNÇ KABUĞU REÇELİ**ALANYA**
GÜLÜKLÜ (HÜLÜKLÜ) ÇORBA**ANTALYA**
BERGAMOT KABUĞU REÇELİ**GAZİPAŞA**
ÇEKİRDEKSİZ NARI**MANAVGAT**
ALTIN SUSAM**ALANYA**
AVAKADOSU**ANTALYA**
FISTIKLI LİMONATASI**ANTALYA**
TOPAK KIZARTMASI

TOPAK KIZARTMASI COĞRAFI İŞARET ALDI

Antalya'nın geleneksel lezzetlerinden olan "Antalya Topak Kızartması" ilin 18'inci coğrafi işaretli ürünü olarak tescillendi.

Antalya'nın geleneksel lezzetlerinden olan "Antalya Topak Kızartması", coğrafi işaret tescil aldı. Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın 18. coğrafi işaretli ürünü olan Antalya Topak Kızartmasının, özellikle Kumluca ve çevre ilçelerde kemikli keçi eti ve tarçın kullanılarak hazırlanan bir yöresel lezzet olduğunu belirtti. Çandır, "Antalya'mızın 18. Coğrafi İşaretli ürünü, ağırlıklı olarak Kumluca ve civar ilçelerimizde kemikli keçi eti ve tarçın kullanılarak hazırlanan yöresel lezzetimiz Antalya Topak Kızartması oldu. Antalya'mıza hayırlı olsun.

Yöresel yemeğimize coğrafi işaret tescili kazandırarak değerlerimize sahip çıkan Kumluca Belediyesi'ne teşekkür ederim" dedi.

Antalya Ticaret Borsası öncülüğünde düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX ile birlikte yöresel ürünlerin zirvi coğrafi işaretle ilgili farkındalık oluşturulurken, Antalya'dan da çok sayıda yerel ürün Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillendi.

Antalya Topak Kızartmasının coğrafi işaret tescili alması, bölgenin kültürel ve gastronomik değerlerinin korunması açısından önem taşırken, tescille, Antalya Topak Kızartmasının özgün tarif ve lezzetinin gelecek nesillere aktarılmasını garanti altına alındı. Gastronomi alanındaki tescil aynı zamanda bölgenin tanıtımına ve turizmüne de katkı sağlıyor.

Antalya

ANTALYA'NIN COĞRAFI İŞARETLİ ÜRÜNLERİ

Antalya Topak Kızartmasının coğrafi işaret tescili almasıyla birlikte, Antalya'nın coğrafi işaretli ürünlerinin sayısı 18'e çıktı. Alanya Avakadosu, Alanya Gülüklü (Hülüklü) Çorba, Alanya Muzu, Alanya Yenidünyası, Alanya Fıstıklı Limonatası, Antalya Bergamot Kabuğu Reçeli, Antalya Kabak Tatlısı, Antalya Paça Çorbası, Antalya Piyazı, Antalya Serpme Böreği, Antalya Tavşan Yüreği Zeytini, Antalya Turunç Kabuğu Reçeli, Döşemealti El Halısı, Finike Portakalı, Korkuteli Karyagdı Armudu, Manavgat Altın Susamı, Gazipaşa Çekirdeksiz Narı Antalya'dan coğrafi işaret tescilli alan ürünler olmuştur. Bu ürünler, hem yerel ekonomiyi canlandırmakta hem de bölgenin kültürel zenginliklerini koruma altına almakta önemli rol oynuyor.

AB'DE TESCİLLİ ÜRÜN SAYIMIZ ARTIYOR

Yöresel Ürünler Fuarı'yla coğrafi işaretlerle ilgili farkındalık artarken, yöresel ürünlerin Avrupa Birliği'nde tescillenmesi de hız kazandı. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, Bursa şeftalisinin AB'den coğrafi işaret tescilli alan 24. ürün olduğunu belirtti. Hisarcıklioğlu, "Tescil, Bursa'ya ve ülkemize hayırlı olsun. Emegi geçen herkesi kutluyorum. Dünyada çok az coğrafyaya nasip olan bir ürün çeşitliliğine sahibiz. TOBB ve Oda-Borsa camiası olarak yerel ve coğrafi işaretli ürünler için yoğun çaba sarf ediyoruz. Avrupa Birliği süreci devam eden 53 coğrafi işaret ve 5 geleneksel ürün adı ile ilgili çalışmalarımız devam ediyor" dedi.

Bursa Şeftalisi AB'den coğrafi işaret tescilli alan 24. ürünümüz oldu

AB'den Coğrafi İşaret Tescilli Alan Ürünlerimiz

1 Gaziantep Baklavası	31 Edirne Zeytinyağı
2 Aydın İnciri	32 Milas Yağlı Zeytini
3 Malatya Kayısı	33 Ayas Domatesi
4 Aydın Keşanesi	34 Karag Tarhanası
5 Milas Zeytinyağı	35 Edirne Körfezi Yeşil Çizik Zeytini
6 Bayramiç Beza	36 Esiye Peyniri
7 Taşköprü Sarımsağı	37 Safranbolu Safran
8 Giresun Tombul Fındığı	38 Aydın Memecik Zeytinyağı
9 Antalya Künefesi	39 Araban Sarımsağı
10 Suruç Narı	40 Osmaniye Yer Fıstığı
11 Çal Yalancı Cevizi	41 Bingöl Balı
12 Gemlik Zeytini	42 Bursa Şeftalisi

BORSA
NOMİ

11

BORSADAN
TEMMUZ-AĞUSTOS 2023

Reklamınız Var

REKLAM BİRETTİ
0242 228 9 9

YÖREX
Yöresel Ürünler Fuarı

YÖREX KAPILARINI 13. KEZ AÇIYOR

Antalya Ticaret Borsası öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteğiyle Anadolu'nun binlerce yöresel ürünü Antalya'da buluşturan YÖREX, bu yıl 9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuarı Merkezi'nde düzenlenecek.

BORSA
NOMİ

12

Antalya Ticaret Borsası öncülüğünde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteğiyle Anadolu'nun binlerce yöresel ürünü Antalya'da buluşturan YÖREX, bu yıl 9-13 Ekim tarihlerinde ANFAŞ Fuarı Merkezi'nde düzenlenecek.

Türkiye'nin en çok sevilen fuarı YÖREX, geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da 12 bin geçmişe sahip Anadolu'nun el emeği göz nuru yüzlerce ürünü Antalya'da buluşturacak.

BU YIL DA ANADOLU'YU ANTALYA'DA BULUŞTURALIM

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu, YÖREX'in yöresel ve coğrafi işaretli ürünleri ekonomiye kazandırmak amacıyla 2010 yılında hayata geçirildiğini belirterek, "Antalya Ticaret Borsamızın başlattığı bu girişim Türkiye'nin en büyük yerel ürün fuarı haline geldi. Doğusundan batısına güneyinden kuzeyine bütün değerlerimiz Antalya'da buluşuyor" dedi.

Aynı zamanda ülkemizde coğrafi işaret ekosisteminin gelişmesine de önemli katkılar sundu. YÖREX'in coğrafi işaret farkındalığını sağlama ve coğrafi işaretli ürün sayısının artmasını sağladığını kaydeden Hisarcıkıoğlu, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) özel ödülüne layık görüldüğünü anımsattı.

YÖRESEL ÜRÜNLER ZENGİNLİĞİMİZ

YÖREX'in mimarını Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır'ı kutlayan Hisarcıkıoğlu, "Ali Çandır, müthiş bir başarıya imza attı. Türkiye'nin yöresel ürünler ve coğrafi işaretler vitrini haline dönüştürdü.

Burada ülkemizin tüm renkleri bir araya gelmiştir. Doğusundan batısına kuzeyinden güneyine tüm Türkiye burada birlik beraberlik ve kardeşlik içinde yan yana durmaktadır. Sadece gıda değil el sanatlarından tekstile sanayi mamullerinden oymacılığa kadar binlerce yöresel ürünümüz bizim en büyük zenginliğimiz" diye konuştu.

TOBB YÖREX'E SAHİP ÇIKIYOR

YÖREX'in yöresel ürünlerin tanıtılması, ekonomiye kazandırılması, yerel kalkınmaya destek olunması ve uluslararası arenaya taşınması için çok iyi bir fırsat olduğunu kaydeden Rifat Hisarcıkıoğlu, "Bu fırsatı değerlendirelim.

İşte bu vizyonla Oda-Borsa camiası olarak bu fuara sahip çıkıyoruz. Bu organizasyona büyük önem veriyor ve en başından itibaren katılarak desteğimizi gösteriyoruz. YÖREX'e katılan birçok ürün bölgesinden çıkarak ulusal marketlerde yerini aldı büyük catering firmaları ile iş bağlantıları sağlandı" dedi.

TİCARETİ CANLANDIRAN FUAR

YÖREX'te her yıl coğrafi işaret üreticiler ile ulusal perakendecilerin bir araya geldiğini, ikili iş görüşmeleri yaptığını, e-ticaret portalları coğrafi işaretlere özel kampanyalar düzenlendiğini belirten Hisarcıkloğlu, "Coğrafi işaret üreticilerinin e-ticarete daha çok yer almalarını sağlıyor. Coğrafi işaretlerin ticarete daha çok konu olmasını mümkün kılan YÖREX yöresel ürünlerin ve coğrafi işaretlerin markalaşması ve ticari değer kazanması yolunda önemli bir buluşma noktası haline geldi" dedi.

Hisarcıkloğlu, YÖREX'i hayata geçiren Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır'a, YÖREX'e destek veren Oda ve Borsa Başkanlarına yönetimlerine ve meclislerine coğrafi işaretli ürünlere özellikle sahip çıkan kadın girişimcilere teşekkür ederken, "Bu yıl da Anadolu'yu Antalya'da buluşturalım. Millî birliğimizi ve yöresel zenginliklerimizi YÖREX'te gösterelim" dedi.

YÖREX FARKINDALIĞI ARTIRDI

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Antalya Ticaret Borsası olarak TOBB'un desteğiyle yerel ve yöresel ürünler sahip çıkmak, kaybolmaya yüz tutan ürünleri gün yüzüne çıkarıp ekonomiye kazandırmak için 16 yıl önce Yöresel Ürünler Projesi'ni hayata geçirdiklerini belirterek, 12 yıldır da Yöresel Ürünler Fuarı YÖREX'i düzenlediklerini kaydetti.

Yöresel ürünlerin ekonomiye kazandırılmasının önemi, kırdan kente göçü engellemenin yolunun yöresel ürünlere sahip çıkmaktan geçtiğini söyleyen Çandır, yöresel ürünlerin yerel ekonomiye faydasına dikkat çekti.

YÖREX başladığında 109 olan coğrafi işaretli ürün sayısının 1627'ye ulaştığını, 614 yöresel ürünün de tescil için beklediğini belirten Çandır, yöresel ürünlerin korunması, gelecek nesillere aktarılması, ekonomiye kazandırılmasında coğrafi işaretin önemini vurguladı. Coğrafi işaretle ilgili farkındalığı artıran YÖREX'in ardından Avrupa Birliği'nde tescillenen yöresel ürün sayımızın da arttığını işaret eden Çandır, Türkiye'nin 24 yöresel ürününün AB'den tescillendiğine dikkat çekti.

ANADOLU YÖREX'TE

Ali Çandır, bu yıl YÖREX'e oda ve borsalar, bel-ediyeler, kooperatifler, üretici birlikleri ve firmalardan oluşan çok sayıda katılımcının yer alacağını söylerken, "YÖREX her yıl olduğu gibi bu yıl da Anadolu'nun kuzeyinden güneyine, doğusundan batısına kültürlerin, yöresel ürünlerin buluşma noktası olacak" dedi.

Ali Çandır, 13. YÖREX'te TOBB'un organizasyonu ile yerel üretici firmaların ulusal ve uluslararası market zincirleri, e ticaret siteleriyle buluşacaklarını belirterek, ikili görüşmelerde geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da çok sayıda iş bağlantısı sağlanmasını beklediklerini kaydetti. Çandır, "YÖREX yerel ürünlerin büyük market raflarında yer almasında önemli bir platform" dedi.

GİRİŞ ÜCRETSİZ

ANFAŞ Fuar Merkezi'nde 10 bin metrekare alanda düzenlenen YÖREX'e herkesi davet eden Çandır, fuara girişin ücretsiz olduğunu vurguladı. Çandır, YÖREX'in sabah 10.00 - akşam 20.30 saatleri arasında ziyarete açık olduğunu bildirdi.

ÇOCUKLAR YÖRESEL ÜRÜNLERLE BULUŞSUN

Çandır, özellikle çocukların Anadolu'nun ürünleriyle buluşması gerektiğini söylerken, annelere "YÖREX'e çocuklarımız birlikte gelin" çağrısında bulundu. Çandır, "Atalarımızdan bizlere emanet, bizlerden ise çocuklarımız ve gençlerimize miras kalacak olan yöresel ürünlerimizi görmek, tatmak ve hissetmek için YÖREX'e davet ediyorum. Özellikle çocuklarımızın YÖREX'i görmesini arzu ediyorum" dedi.

ATB Başkanı Ali Çandır, YÖREX'e destek veren başta TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu olmak üzere tüm oda ve borsalara, kalkınma ajanslarına, yerel yönetimlere, kooperatiflere, üreticilere teşekkür etti.

İHRACATIN YÜZDE 56'SI TARIM SEKTÖRÜNDEN

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Ali Çandır, il ihracatının yüzde 1,6 artışla 1 milyar 265 milyon dolara ulaştığını, ilk sıradaki tarım sektörünün 702 milyon dolar ve yüzde 56'lık paya sahip olduğunu söyledi.

Antalya Tarım Konseyi Başkanı da olan ATB Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın temmuz ayı ihracatının geçen yıla göre yüzde 17,3 artarak 175,5 milyon dolara ulaştığını açıkladı.

Antalya'nın yaş meyve sebze ihracatının yüzde 5,5 azalışla 36,4 milyon dolar olduğunu belirten Çandır, "Antalya'nın süs bitkileri ve mamulleri ihracatı ise yüzde 6 azalışla 3 milyon dolar oldu.

Antalya'nın son 7 aylık ihracatı geçen yıla göre yüzde 1,6 artarak 1,27 milyar dolara ulaştı. Antalya'nın son 7 aylık yaş meyve sebze ihracatı ise yüzde 10,4 azalışla 396,1 milyon dolar oldu. Son 7 aylık süs bitkileri ve mamulleri ihracatı ise yüzde 3,4 artışla 42,3 milyon dolar oldu. Emek veren üretici, tüccar ve ihracatçımıza teşekkür ediyorum" dedi.

SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT

2024 yılı 7 aylık ihracatına yönelik Ali Çandır şu bilgileri verdi:

"Antalya'da toplam ihracat içinde tarımın payı yüzde 2 azalarak yüzde 56 olmuştur. Sanayinin payı yüzde 2 artarak yüzde 29 olmuştur. Madencilik payı yüzde 1 artarak yüzde 16 olmuştur.

Türkiye'de toplam ihracat içinde tarımın payı yüzde 0,4 büyüyerek yüzde 15,9'a çıkmış, sanayinin payı yüzde 0,4 azalarak yüzde 81,5'e düşmüş, madencilik payı ise yüzde 0,1 artarak yüzde 2,7 olmuştur. 7 aylık dönemde Türkiye'nin yaş meyve sebze ihracatının yüzde 20,6'sı, Türkiye'nin süs bitkileri ve mamulleri ihracatının yüzde 45,8'i, Türkiye'nin tarım ve gıda ihracatının yüzde 3,5'i, Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 1'i Antalya'dan yapıldı."

KAYNAK: DHA

ANTALYA'NIN İHRACAT PERFORMANSI (1000 \$)

ANTALYA TİCARET BORSASI

SEKTÖR	01 - 31 TEMMUZ			01 OCAK - 31 TEMMUZ (7 AY)		
	2023	2024	DEĞİŞİM(%)	2023	2024	DEĞİŞİM(%)
I. TARIM	77.593	80.134	%3,3	722.727	702.775	-%2,8
Yaş Meyve ve Sebze	38.533	36.432	-%5,5	442.076	396.148	-%10,4
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	5.169	5.381	%4,1	34.699	38.804	%11,8
Süs Bitkileri ve Mam.	3.148	2.960	-%6,0	40.878	42.281	%3,4
Diğer	30.743	35.362	%15,0	205.075	225.543	%10,0
II. SANAYİ	50.427	57.283	%13,6	335.078	362.112	%8,1
III. MADENCİLİK	21.169	37.643	%77,8	184.053	197.557	%7,3
TOPLAM	149.683	175.524	%17,3	1.245.337	1.265.727	%1,6

Kaynak: TM - İhracatçı Firmsının Kararları Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

ANTALYA'NIN İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

ANTALYA'NIN TARIMSAL İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

*%20'den yüksekler temmuz ayında

WWW.ANTALYABORSA.ORG.TR

TARIM ENFLASYONU

AYLIKTA DÜŞTÜ YILLIKTA ARTIŞTA

ATB, ATAK Başkanı Ali Çandır, Tarım-GFE'nin aylık yüzde 0.93, yıllık 47.56 arttığını belirterek, "Tarım-GFE, aylıkta giderek düşen ancak geçmiş yılların Haziran aylarına göre dördüncü en yüksek artış olarak ilan edildi. Yıllıkta ise giderek düşen ancak geçmiş yılların Haziran aylarına göre ikinci en yüksek artış olarak ilan edildi" dedi.

Ali Çandır

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2024 yılı Haziran ayı Tarım Girdi Fiyat Endeksi'ni (Tarım-GFE) değerlendirdi. Tarım-GFE'nin Haziran'da aylık yüzde 0.93 ilan edildiğini belirten Çandır, "Bu rakam, endeksin ölçülmeye başladığı 2015 yılından itibaren Haziran ayları ortalamasının (2.01) yüzde 46 altında olmuştur" dedi. Tarım-GFE'nin Haziran ayında yıllık yüzde 47.56 ilan edildiğini kaydeden Çandır, "Bu yıllık rakam, son 9 yılın Haziran ayları ortalamasının (31.53) yüzde 51 üzerinde olmuştur. Tarım-GFE, aylıkta giderek düşen ancak geçmiş yılların Haziran aylarına göre dördüncü en yüksek artış olarak ilan edildi. Yıllıkta ise giderek düşen ancak geçmiş yılların Haziran aylarına göre ikinci en yüksek artış olarak ilan edildi" değerlendirmesinde bulundu.

VETERİNERLİK HİZMETLERİ YILLIKTA ARTIŞTA

Haziran ayı Tarım-GFE'nin alt kalemlerine bakıldığında tarımda kullanılan mal ve hizmetlerin fiyatlarında aylıkta yüzde 0.61 ve yıllıkta ise yüzde 44.60'lık artış olduğunu belirten Çandır, "Haziran ayları itibarıyla aylıkta 2021 ve 2022 yıllarından ve yıllıkta ise 2022 yılından sonraki en yüksek değerler olmuştur" dedi. Çandır, tohumda aylık yüzde 0.65, enerjide yüzde 0.25, gübrede yüzde 0.19, ilaçta yüzde 1.25, veteriner hizmetlerinde yüzde 0.13, yemde yüzde 0.17 ve diğer kalemlerde ise yüzde 3.67'lik artışa dikkat çekerken, yıllıkta ise tohumda yüzde 61.56, enerjide yüzde 63.17, gübrede yüzde 27.53, ilaçta yüzde 23.54, veteriner hizmetlerinde yüzde 114.01, yemde yüzde 30.01 ve diğer kalemlerde ise yüzde 90.69'luk artış olduğunu kaydetti.

Çandır, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında ise aylık yüzde 2.84 ve yıllık yüzde 67.47'lik artış ilan edildiğini belirtti. Çandır, "Haziran ayında Tarım-GFE alt kalemlerindeki değişimler, yılbaşından bu yana benzer eğilim göstermiştir. Örneğin veterinerlik hizmetlerindeki ve diğer hizmet kalemlerindeki devam eden sıra dışı artışlar ile gübre, ilaç ve yemdeki aylık ve yıllık düşüşler dikkat çekici olmuştur" dedi.

HAZİRAN ÜFE ARTIŞI ÜRETİCİ LEHİNE

TÜİK'in Haziran ayı tarımsal üretici fiyat endeksinin (Tarım-ÜFE) aylık yüzde 1.95 ve yıllık yüzde 54.58 olarak açıkladığını belirten Ali Çandır, "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim, genel olarak üretici aleyhine seyretmişken Haziran ayındaki aylık artış üretici lehine olmuştur. Yıllık girdi maliyetleri artışı da üretici fiyatlarının altında seyretmiştir. Üretici lehindeki bu yıllık seyrin önümüzdeki aylarda devam etmesi, üreticiler için önem arz etmektedir. Böylece üretici kesimin birikmiş zararlarının azalmasına katkı sağlayacaktır" değerlendirmesinde bulundu.

Yurtiçi ve yurtdışı üretici enflasyonlarının tarım sektörünü dolaylı olarak etkilediğini belirten Ali Çandır, yurtdışı üretici enflasyonunun (YD-ÜFE), Haziran'da aylık yüzde 0.97, yıllıkta yüzde 44.51 arttığını belirtti. Yurtiçi üretici enflasyonunun (Yİ-ÜFE) aylık yüzde 1.38, yıllık yüzde 50.09 gibi oldukça yüksek düzeyde arttığını dikkat çeken Başkan Ali Çandır, üretici düzeyindeki gıda kaleminin aylık yüzde 1.69, yıllık ise yüzde 62.19 arttığını belirtti. Çandır, "Bu durum, Haziran ayında da tarıma dayalı imalat sanayiindeki enflasyonun, tarımdan daha yüksek seyrettiğini göstermektedir" dedi.

TÜKETİCİ ENFLASYONU YÜKSEK

Haziran ayında üretici kesimdeki bu enflasyonlara karşılık tüketici enflasyonunun (TÜFE) aylık yüzde 1.64, yıllık yüzde 71.60 arttığını belirten Çandır, "Tüketici taraftaki gıda enflasyonu ise Haziran ayında aylık yüzde 1.78 ve yıllık yüzde 68.08 olarak ilan edilmişti. İşlenmemiş gıda enflasyonu Haziran'da aylık yüzde 0.79 ve yıllık yüzde 70.50 artış göstermişti. Yaş meyve sebze enflasyonu aylık yüzde 6.07 ve yıllık 78.61 artmıştı. Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı enflasyonun üzerinde bir tüketici enflasyonu olduğunu göstermeye devam etmektedir" dedi.

ANTALYA TİCARET BORSASI AĞUSTOS MECLİSİ TOPLANDI

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Ağustos Meclisi'nde Antalya ekonomisinin ülke ekonomisinin gerisine düştüğünü söyledi. Stratejik sektör olan tarımın ekonomide yaşanan zorlukların en ağır yükünü çektiğini kaydeden Çandır, "Tarımda kalabilmek için sonuna kadar direnmek zorundayız. Başka çaremiz kalmazsa batık bir şekilde sektörden çekilmek zorunda kalırız. Sektörümüz için bu gidişatın acilen tersine döndürülmesi gerekmektedir" dedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Ağustos ayı Meclis Toplantısı, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci başkanlığında ATB Meclis Salonu'nda yapıldı. Üyelerin yönetimin bir aylık çalışmasıyla ilgili bilgilendirildiği toplantıda ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, tarım, ekonomi ve kente dair açıklamalarda bulundu. Sözlerine "Ülkemiz, kentimiz ve sektörümüz zorlu bir dönemden geçiyor" diye başlayan Başkan Çandır, "Faiz, döviz ve enflasyon gibi ekonomik sorunlarla mücadele ediyoruz ve bu durum tedarikten üretime, maliyetten ve pazarlamaya kadar tüm aşamaları olumsuz etkiliyor" dedi.

Ali Çandır

ANTALYA'DA KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI 3 KAT ARTTI

2023 yılı Ocak ayından itibaren karşılıksız çek ve protestolu senetlerde her ay büyük artışlar olduğunu kaydeden Çandır, 2024 yılının ilk yarısında karşılıksız çek tutarının ülkede yüzde 247, Antalya'da ise yüzde 385 arttığına dikkat çekti. Çandır, "Antalya'da karşılıksız çek oranı, uzun dönem ortalaması olan yüzde 0.5'ten yüzde 1.5'e yükselmiştir, yani yaklaşık üç kat artmıştır.

Çekle işlem hacmi Antalya'da Ocak-Temmuz döneminde ülke ortalamasının altında kalmıştır. Öyle ki çekle işlem hacmi Antalya'da yüzde 63 artarken, ülke genelinde bu artış yüzde 81 olmuştur.

Temmuz ayındaki yüzde 62'lik enflasyonu göz önüne aldığımızda, kentimizde çekle ticaret neredeyse sıfır büyüme göstermiştir" diye konuştu.

ANTALYA EKONOMİSİ GERİLEDİ

Şirket kurma ve kapanma eğilimlerinin de olumsuz tablo sergilediğini söyleyen Çandır, Ocak-Temmuz döneminde, ülkede kurulan şirket sayısı yüzde 15 azalırken, Antalya'da kurulan şirket sayısının 30 azaldığına dikkat çekti. Çandır, kapanan şirket sayısının ülkede yüzde 28 artarken, Antalya'da yüzde 51 arttığını belirtti.

Finansmana erişimdeki sıkıntıya dikkat çeken Çandır, "Finansmana erişim açısından, Temmuz'dan Temmuz'a yıllık kredi artış oranı hem ülkemizde hem de kentimizde yüzde 50'dir. Ancak, yine yüzde 62'lik tüketici enflasyonunu göz önüne alındığında, reel kredi artışı sağlanamamıştır. Sektörel kredi kullanımları ise ticaret sektöründe yüzde 37 tarım sektöründe ise yüzde 33 artmıştır. Turizm sektörü kredileri ise yüzde 29 artış göstererek düşük seviyelerde kalmıştır" diye konuştu.

Ekonomik göstergelerin Antalya ekonomisinin Türkiye ekonomisinden negatif ayrıştığını gösterdiğini ifade eden Başkan Çandır, "Antalya ekonomisi 2018-2022 döneminde ülke ekonomisi yüzde 4.5 büyürken, yüzde 8.6 büyümeyi başarmıştır. Antalya'nın son iki yıldır ülke ortalamasının altında kalması birçok nedenle açıklanabilir.

Ancak en önemlisi döviz kuru-enflasyon makasıdır. Bu makas son dönemde iki katından fazla açılmıştır" değerlendirmesinde bulundu. Başkan Çandır, Ocak-Temmuz döneminde tüketici enflasyonu yüzde 29 artarken, doların yüzde 11 arttığını, Temmuz'dan Temmuz'a 1 yıllık döneme bakıldığında ise tüketici enflasyonu yüzde 62 artarken, doların yüzde 27 arttığını belirtti. Çandır, "Antalya, dünya genelinde dışa en açık kentlerden biri olarak, yüksek maliyet artışları yaşarken, döviz kuru artışları sınırlı kalmış ve daralan taleple üretim ve ticaret yapmakta zorlanmaktadır. Bu durum sürdürülebilir değildir. Karar vericilerimizin enflasyon tespit ve varsayımlarında mutlaka güncelleme yapmaları gerekmektedir. Böylece dikkatler, maliyet artışlarına daha fazla odaklanacaktır" dedi.

ÇAREMİZ KALMAZSA SEKTÖRDEN ÇEKİLİRİZ

Tarımın uzun üretim dönemi ve kısa tüketim süreleriyle tanımlanan bir sektör olduğunu, üretim kararı aldıktan sonra koşullar değişirse yeni bir karara geçiş yapılamadığını belirten Çandır, "Diğer sektörler bu konuda daha esnekler ve değişen koşullara hızlıca uyum sağlarlar Tarımda ise hasat zamanı geldiğinde ürünü hemen toplamak ve değerlendirmek zorundasınız.

Koşullardaki sık değişiklikler veya artan istikrarsızlık, tarım sektörünü doğrudan ve şiddetli şekilde etkiler. Bu durum tüm dünyada benzer şekildedir, ancak bizim ülkemizdeki etkisi çok daha yıkıcıdır. Bu nedenle etkin işleyen piyasa koşullarına acil ihtiyacımız var" dedi.

Yaşanan ekonomik sıkıntının tarım sektörünü etkilediğini belirten Çandır, "Ekonomide yaşadığımız zorlukların en ağır yükünü tarım sektörü taşıyor" dedi. Tarımda fiyatların maliyete göre belirlenemediğini, tamamen piyasa koşullarına bağlı olduğunu, maliyetlerin altında bir fiyat oluştuğunda ya öz kaynaklar ya da kredi imkanlarıyla faaliyetlerin devam ettiğini anlatan Çandır, "Bunları başaramazsak tarımdan çekilmek zorunda kalıyoruz. Son birkaç yıldır sektörde yaşanan kayıplar ve çekilmeler bu sebepten kaynaklanmaktadır. Tarımsal faaliyetler bizim için sadece bir iş değil, aynı zamanda bir yaşam biçimi ve gelenektir. Sektörde kalabilmek için sonuna kadar direnmek zorundayız. Başka çaremiz kalmazsa batık bir şekilde sektörden çekilmek zorunda kalırız. Sektörümüz için bu gidişatın acilen tersine döndürülmesi gerekmektedir."

ENFLASYON MUHASEBELİ GEÇİCİ VERGİ TARIMI ZORA SOKAR

Ağustos ayı sonunda enflasyon muhasebeli geçici vergilendirmeler yapılacağını anımsatan Çandır, mevzuat ve ekonomik yapıya uygun olmayan bu geçici uygulamalar yerine, yıllık düzeyde enflasyon muhasebesinin uygulanmasını talep ettiklerini vurguladı.

Çandır, "Tarım sektörü genel olarak özsermaye yoksunu bir yapıdadır. Bu nedenle borçluluk oranları nispeten yüksektir. Stoklar sezon başında tedarik edilirken, ürünün sezon sonunda biriktirilir. Bu yüzden stok yapısı diğer sektörlerde olduğu gibi aylara göre dağılmamaktadır. Sabit kıymetlerimiz toprak, araç ve makina ağırlıklıdır. Bu varlıklara uygulanan amortisman sınırlanmışken ilk 6 ay için en az yüzde 19.5 değer artışı, zaten çok zor durumda olan sektörümüzü ciddi boyutta sık boğaz edecektir. Fiktif yani ekonomik gerçekliği olmayan değer artışları, zarardaki işletmelerde karda gösterecek ve fiili zarara vergi yükü getirecektir.

Antalya Ticaret Borsası

BORSADAN
TEMMUZ-AĞUSTOS 2024

Bu durum, sektörümüze de özel değıldir, genel ve yaygındır. Sektörümüzdeki pek çok işletmenin kapanma riskiyle karşı karşıya kalmasına neden olacaktır. Zarar etmiş işletmelere ya da faaliyet hacminden çok daha yüksek vergi yükü ile karşılaşan işletmeler üzerine ödenmesi imkansız yükler getirecektir" diye konuştu.

YENİ OVP'DE TARIMLA İLGİLİ RİSKLER GİDERİLSİN

Eylül ayında 2025-2027 dönemini kapsayacak Orta Vadeli Programın (OVP) yayınlanacağını belirten Ali Çandır, bir önceki OVP'nin tarım ile ilgili eksikliklerinin ve risklerinin ortadan kaldırılmasını talep etti. Çandır, 2025-2027 OVP ile ilgili önerilerini maddeler halinde şöyle sıraladı:

"Temel amaçlar bölümünde, tarımsal faaliyetleri, stratejik ve öncelikli faaliyet alanlarından biri olarak belirlemekte büyük fayda bulunmaktadır. Hedefler bölümünde, tarım sektörünün ortalama yıllık büyümesini, genel ekonomik büyümenin üzerinde hedeflemek önemli bir adım olacaktır.

Politika ve tedbirler bölümündeki özellikle istihdam bölümünde, tarımsal faaliyetlerin kırdaki sürdürülebilirliği sağlamak için uyumlu ve avantajlı bir istihdam politikası belirlemek hayati ve stratejik bir önem taşımaktadır. Kırsal kesimi ve tarımda çalışmayı cazip kılacak sosyal güvenlik ve sosyal yardım koordinasyonunu sağlayacak düzenleme şarttır. Kırsal kesimi ve tarımda çalışmayı cazip kılacak uygulamalı mesleki eğitim politikası geliştirmek sektörün ve kırsal kesimin sürdürülebilirliği için şarttır.

Fiyat istikrarı bölümünde, etkin işleyen bir yaş meyve sebze piyasasının oluşturulması için kapsayıcı bir düzenleme yapılması, fiyat istikrarının sağlanmasında büyük fayda sağlayacaktır. Kamu maliyesi bölümünde, tarımsal desteklerin öngörülebilir zamanlamayla ve anlamlı büyüklükle yeniden tasarlanması ve ekonomik etki analizlerinin yapılması tarımda kalışı olumlu etkileyecektir.

Tarımsal teşvikler, tarım sektörü ehliyetine sahip olanlara sağlanmalıdır. Böylece tarımsal sürdürülebilir büyüme olumlu katkı sağlanacaktır. Tarımsal üretimi büyütmek kamu malîyesinin önemli bir politikası olarak tanımlanmalı ve teşvikler buna zemin hazırlamalıdır. Mevcut kurulu tarımsal kapasitenin sürdürülebilirliğine odaklanmış bir destekleme politikası tanımlanmalıdır.

Afet yönetimi bölümünde, tarımsal alanların korunması konusu, afet yönetimi kapsamında özel olarak tanımlanmalı ve afet bakımından riskli yerlerdeki tarımsal alanlar özel koruma alanı olarak tanımlanmalıdır. Yeşil dönüşüm bölümünde, tarımsal üretimdeki yeşil mutabakat şartları için özel uyumlandırma politika uygulamalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Dijital dönüşüm bölümünde, tarımsal üretim ve ürünler için özel bir dijital alt yapı uygulamasına ihtiyaç bulunmaktadır. İş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi bölümünde, tarımsal yatırım projeleri için teminat, finansman, süre ve ehliyet konularında uygun koşullar ve önlemler tanımlanmalıdır."

URGE PROJELERİ TİCARETİ GÜÇLENDİRİYOR

Antalya Ticaret Borsası olarak, üyelerinin tarımsal ihracat kapasitelerini ve bilgi birikimlerini artırmak amacıyla Ticaret Bakanlığı destekli Ur-Ge projelerini başarıyla yürüttüklerini söyleyen Başkan Ali Çandır, "Yaş Meyve Sebze İhracatının Geliştirilmesi Ur-Ge projemiz kapsamında üyelerimiz, 2022 Kasım ayında Tayland, 2023 yılında ise Litvanya, Letonya ve Estonya'yı ziyaret etmişlerdi. Bu yıl Mart ayında İngiltere'yi, geçtiğimiz hafta ise Meclis Başkanımız Erdoğan Ekinci'nin liderliğinde Norveç ve İsveç'i de ziyaret ettik. Bu ziyaretlerde, yerel ithalatçı firmalarla bire bir görüşmeler gerçekleştirerek ticari işbirliği fırsatlarını değerlendirdik. Yaş meyve ve sebze sektöründeki işleyiş yerinde görmek amacıyla firma, hal ve lojistik merkezleri gibi saha ziyaretlerinde bulunduk. Norveç ve İsveç büyükelçilerimizle yapılan ziyaretler sayesinde, bu ülkelerin ticaret sistemleri hakkında da kapsamlı bilgiler edindik."

Üyelerimizin bu önemli ziyaretler ve görüşmeler sonucunda elde ettikleri kazanımların, ticaret ve Ar-Ge faaliyetlerimize olumlu katkılarda bulunmasını diliyorum. Projemiz ile sağlanan uluslararası işbirliği fırsatları, yaş meyve sebze sektörümüzün küresel pazarlarda daha rekabetçi ve güçlü bir konumda olmasını sağlayacaktır." diye konuştu.

YEREL ÜRÜNLERİN DEĞERİNİ ARTIRAN YÖREX BAŞLIYOR

Başkan Çandır, Antalya Ticaret Borsası olarak, 16 yıldır yürüttükleri Yöresel Ürünler Projesi ve YÖREX Fuarı ile kırsal kalkınmayı desteklediklerini, yöresel ve coğrafi işaretli ürünleri tanıttıklarını belirterek, "Küçük üreticiler ve kooperatifler için iş fırsatları yaratarak tarımsal çeşitliliği koruyor ve yerel ekonomilere katkıda bulunuyoruz.

YÖREX'in başarısı, birliğimizin, kalkınma ajanslarının, yerel ve ulusal kurumların değerli destekleriyle mümkün oldu. Sağlanan destekler sayesinde kırsal bölgelerdeki ürünlerin tanıtımı artırıldı, kültür turizmi teşvik edildi ve ürünlerin ticari değerleri yükseltildi.

Bu yıl, 9-13 Ekim tarihlerinde düzenleyeceğimiz 13. YÖREX'te, 'Sizin Oraların Nesi Meşhur?' sloganıyla üreticileri, ticaret erbabını ve ilgili kurumları davet ediyoruz. 10 bin metrekarelik alanda, 81 ilimizi bir araya getirecek yöresel ürünlerimizi sergileyecek ve ticari değerlerini artıracaktır. YÖREX'e destekleri için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu ve camiamıza, Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mehmet Fatih Kacır ve kalkınma ajanslarımız ile tüm paydaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Yöresel ürünlerimizi korumaya ve değerini artırma konusundaki çalışmalarımıza hız kesmeden devam ettireceğiz" diye konuştu.

Kumluca Belediyesi tarafından tescil ettirilen Antalya Topak Kızırtması ile Antalya'nın coğrafi işaretli ürün sayısının 18'e çıktığını belirten Çandır, "Yöresel yemeğimize coğrafi işaret tescili kazandırarak değerlerimize sahip çıkan belediyemize teşekkür ediyorum. Antalya'mıza hayırlı olsun" dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin liderliğinde, Borsa ve diğer paydaşların desteğiyle bu yıl 6-8 Eylül tarihlerinde düzenlenecek 3. Uluslararası Food Fest Antalya Gastronomi Festivali'nin coğrafi işaretli ürünlerin tanıtımına, gastronomi dünyasına ve kent ekonomisine katkı sağladığını söyleyen Çandır, "Tüm dünyada yükselen trend olan gastronomiye önem veren ve bu vizyonu gösteren Muhitin Böcek başkanımıza teşekkür ediyorum" dedi.

Çandır, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı kutlarken, "Başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere memleketimiz uğruna canlarını feda eden şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum" dedi.

Meclis'te üyeler sektörleriyle ilgili değerlendirmelerde bulundu.

İHRACATA GİDECEK MEYVELER DALINDA ÇÜRÜDÜ

Antalya'nın Korkuteli ilçesinde 4 çeşit tonlarca meyve türü, bilinmeyen zararlı tarafından dalında çürütüldü. 100 bin dekar alanda yapılan üretimin yüzde 60'ının dalında çürüdüğünü belirten üretici, ihracat ürünlerinin ellerinde kaldığını söyledi. Korkuteli Ziraat Odası Başkanı Musa Fikri Büyükçetin, "Çiftçimiz ne kadar ilaçlasa da yüzde 60 zarar var. Artık ağaçlar da ilaçlamaya bağışıklık kazandı" dedi.

Antalya'nın meyve bahçeleriyle ünlü Korkuteli ilçesinde armut, kayısı, elma, şeftali meyveleri 100 bin dekar arazide üretiliyor. Her yıl tonlarca meyve hem iç piyasaya hem yurt dışına gönderiliyor. Son yıllarda zararlılara karşı yoğun mücadele eden üreticiler, önceleri ayda 1 kullandıkları zirai ilaçları önce 20 günde 1'e düşürdü, çözüm bulamayınca haftada 1 uygulamaya başladı.

MEYVEYİ İÇTEN ÇÜRÜTÜYOR

Kayısı hasadında büyük oranda zarar eden üretici, şeftali hasadına başlamaya hazırladığı bugünlerde ağaçlardan dökülen şeftalilerin tamamında zararlıya rastladı. Meyve daldayken zararlı nedeniyle içten içe kurtlanıp çürüdüğü için dökülmeler görülüyor.

Zirai ilaçları kullanmalarına rağmen ağaçlardaki meyvelerde küçük delikler ve iç çürümesi gören üreticilerin kaybının ise en az yüzde 60 olduğu ifade ediliyor.

Musa Fikri Büyükçetin

Yaklaşık 20 bin üyesi bulunan Korkuteli Ziraat Odası'nın Başkanı Musa Fikri Büyükçetin, bu sorunu her yıl yaşadıklarını söyledi. Bu yıl havaların da mevsim normalleri üzerinde seyretmesiyle daha çok görüldüğünü ifade eden Büyükçetin, "Çiftçimiz ne kadar ilaçlasa da yüzde 60 zarar var. Önceden haftada bir ilaçlardık.

Yaşar Kocaoğlu

İLAÇLAMA ETKİ ETMEDİ

Meyve üreticisi ve Antalya Ticaret Borsası (ATB) 4'üncü Meslek Komitesi Başkanı Yaşar Kocaoğlu, meyve zararlısından muzdarip olduğunu söyleyerek, "İlaçlar bu zararlıya etki etmedi. Yüzde 60 zararımız var.

Bu ovada 15 bin dönüm şeftali var. Hasat edilebileceğini sanmıyorum. Büyük sorun var. Yaptığımız ilaçlama bu böceğe etki etmiyor. Çekirdekten zarar verip meyvenin dışına çıkıyor. Bu ürünler ihracata gidiyor" diye konuştu.

Kocaoğlu, haftada 1 ilaçlama yaptığını ve zararlının önüne geçemediğini belirterek, "100 ton civarı şeftalim var. 100 bin lira civarı zararım var" dedi.

Üretici Burhan İnce ise önceki yıllarda hasada yakın dönemde iki haftada bir ilaçlama yaptıklarını ve sorun yaşamadıklarını söyledi. Ancak son yıllarda ve özellikle bu yıl büyük sorun yaşadıklarını belirten İnce, "Güve tarzi farklı bir böcek. Çok kaybımız var. İlaçladığımız halde yüzde 40'ı çürüdü" dedi.

Üretici, uzman mühendislerinin gelerek bölgede inceleme yapmasını ve zararlıya karşı yeni bir ilacın geliştirilmesini istedi. Yetkililer ise konudan haberdar olduklarını, incelemelerinin sürdüğünü bildirdi.

KAYNAK: DHA

ATB YÖNETİMİNDEN BAŞKANLARA HAYIRLI OLSUN ZİYARETİ

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve yönetim kurulu üeleriyle birlikte yerel yönetimlere seçilen belediye başkanlarına hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

Kepez Belediyesi

Muratpaşa Belediyesi

Döşemealtı Belediyesi

Konyaaltı Belediyesi

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve yönetim kurulu üeleri Halil Bülbül ve Ragıp Gök ile birlikte Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek'i ziyaret etti. Antalya'nın tarım ve ticaret hacminin büyümesi ve tarımsal üretim modelinin gelişmesi için iş birliği çalışmalarının değerlendirildiği ziyarette, Başkan Böcek, "Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve yönetim kuruluna nazik ziyaretleri ve hayırlı olsun dilekleri için teşekkür ederim" dedi.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır ve beraberindeki ATB heyeti, Kepez Belediye Başkanı Mesut Kocagöz'ü ziyaret etti. ATB ile Kepez Belediyesi'nin birlikte yürüteceği çalışmalarının konuşulduğu ziyarette, işbirliği olanakları değerlendirildi. Çandır, Başkan Kocagöz'e görevinde başarılar diledi.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır ve beraberindeki ATB heyeti, Konyaaltı Belediye Başkanı Cem Kotan'ı ziyaret etti. Kotan'a görevinde başarılar dileyen Çandır, nazik ev sahipliği için teşekkür etti. Ziyarette, başta tarım ve hayvancılık olmak üzere işbirliği olanakları konuşuldu. Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve Yönetim Kurulu Üyesi Ragıp Gök ile birlikte Döşemealtı Belediye Başkanı Menderes Dal'ı ziyaret etti. Ziyarette iki kurumun birlikte yapabileceği proje ve çalışmalar değerlendirildi., Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Erdoğan Ekinci ve Yönetim Kurulu Üyesi Ragıp Gök ile birlikte Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal'ı da ziyaret etti. Uysal'a yeni dönemde başarılar dileyen Çandır, nazik ev sahipliği için teşekkür etti.

SÜTE DESTEK ZAMANINDA VERİLSİN

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Simav, hayvancılığın bel kemiği süt fiyatlarında sıkıntı yaşandığını belirterek, üreticinin ayakta kalabilmesi için teşviklerin erkene çekilmesini istedi.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Yönetim Kurulu Üyesi Hüseyin Simav, süt üreticisinin sütü maliyetinin altında sattığını söyledi. Simav, "Sosyal hayatı olmayan, her türlü zorluğa göğüs geren üretici, maliyetinin altında sütünü satmak zorunda kalıyor. Bu şartlar devam ederse üretici üretimi bir yıl sonra bırakıp farklı sektörlerde kendisine iş arayacak" diye konuştu.

Süt üreticilerinin sorunlarının acil çözüme ihtiyacı olduğunu ve teşviklerin erkene çekilmesini isteyen Hüseyin Simav, süt desteğinin üreticiye geç ulaştığını vurguladı. Sütteki desteğin 2025'in birinci ayından itibaren başlayacağını belirten Simav, "Üretici bugünün derdinde.

Bugün işin içerisinden çıkamayan adam o güne kadar nasıl dayansın. 2025'in birinci ayında verilecek olan teşvik 2025'in 6'ncı ayında üreticinin eline geçecek.

Ben bugünün derdindeyim. Yarının derdinde değilim. Zamanında ödense hayvancılık teşvikleri güzel. Üreticinin eline zamanında geçen ve yaşadığı krize çözüm olan destek teşvik olur" diye konuştu.

SÜT KRİZİ UYARISI

Süt üretiminden çekilen yetiştiricinin bir daha hayvancılığa dönmediğini kaydeden Simav, "Süt üreticisi üretimden çekildiği zaman eşini, çocuklarını alıp asgari ücretle şehirde işe girecek. Şehri gören insan bir daha kırsala gidip hayvancılık yapmaz. Bunun bedelini de ülke 2 yıl sonra süt krizi ve et krizi yaşayarak öder" dedi.

Hüseyin Simav

ÜRETİM ORTAMI YOK

Süt üreticilerinin sorunları çözülmezse ülkenin et ve sütte dışa bağımlı hale geleceğini söyleyen Hüseyin Simav, "85 milyon ülkenin temel gıdası olan et ve süt ihtiyacını ithalat yoluyla çözmeye çalışırlar. Kendi üretimimiz biter, ithale devam ederiz. Şu anda iç açıcı hiçbir durum yok. Yani insanları hayvancılığa cezbeden, heveslendiren, ben bu işi yapacağım, ben bu işe devam edeceğim diyen bir ortam yok" diye konuştu.

ODA BORSA BAŞKANLARI TOBB'DA İÇİŞLERİ BAKANI ALİ YERLİKAYA İLE BULUŞTU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde düzenlenen istişare toplantısında, TOBB çatısı altındaki 365 Oda / Borsa'nın Yönetim Kurulu Başkanları, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ile bir araya geldi. Yaklaşık 4 saat süren toplantıda, siber güvenlik, terörle mücadele, göç ve sığınmacı meselesi, Doğu ve Güneydoğu'daki güvenlik sorunları ele alındı. Toplantının en önemli konusu işçi bulamama sorunu oldu. Yabancı uyruklu kişilerin istihdamı konusundaki taleplerini Bakan Yerlikaya'ya ileten iş insanları, mavi yakalı çalışan sıkıntısını yabancı uyruklu çalışanlarla aşmak için destek belediklerini iletti.

Borsalar Birliği
Kurulu Başkanları
TOPLANTISI

22 Temmuz 2024

KURAKLIK YAYLADA TARIMI VURDU

Antalya'nın meyve deposu Korkuteli ve Elmalı'da su sıkıntısı, elma, armut, erik, kayısı, ceviz, badem, hububat üretimini etkiledi. Bölgede üreticisi su sorununa çözüm bekliyor.

Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi Kadir Sarıcalar, Korkuteli'deki su sıkıntısına dikkat çekti. Antalya'nın meyve deposu ilçenin susuzluk sorunuyla karşı karşıya olduğunu belirten Sarıcalar, susuzluğun en çok da tarımı etkilediğini belirtti.

Sarıcalar, geçen yıl Devlet Su İşleri tarafından hayata geçirilen sulama suyu sisteminde istenilen başarıya ulaşılamadığını kaydederken, "Şimdiye kadar 50 bin dekar alanın sadece yüzde 40'u suya kavuştu. Yüzde 60'u sulanmadı. Bölgede üretim yapan vatandaşlarımız kara kara düşünüyor. Korkuteli'de büyük bir dram var. Çiftçimiz ekmeğini kaybedecek. Çünkü yıllardır emek verilen araziler suya kavuşmadı. Susuzluk tarımı olumsuz etkiledi" diye konuştu.

Ahmet Yılmaz

Kadir Sarıcalar

HUBUBAT DA SIKINTILI

ATB Meclis Üyesi Ahmet Yılmaz da Elmalı'daki kuraklığa dikkat çekti. Yılmaz, havaların sıcak gitmesi nedeniyle bu yıl buğday ve arpada hasadın erken yapıldığını belirtirken, sulanamayan kurak arazilerde hububat veriminin düşüklüğüne işaret etti.

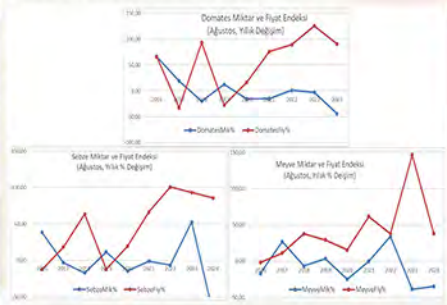
Nohudun hasat edilmeden yandığını bildiren Yılmaz, "En büyük sorunumuz kuraklık. Bölgemizde çok sayıda sera kurulmaya başlandı. Bölgemizde ciddi bir su çekilmesi var. Sondajlar 150 metreye kadar ulaştı. Susuzluk konusunda ciddi çalışmalar yapılmalı" dedi.

	MİKTAR			FİYAT		
	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM	ENDEKS	AYLIK DEĞİŞİM	YILLIK DEĞİŞİM
DOMATES	11	▼ % -26.64	▼ % -44.30	1700	▲ % 21.67	▲ % 90.48
SEBZE	11	▼ % -28.51	▼ % -73.29	1722	▲ % 11.25	▲ % 85.60
MEYVE	34	▼ % -34.70	▼ % -34.92	1989	▲ % 10.67	▲ % 37.97

ANTALYA TİCARET BORSASI AĞUSTOS AYI HAL ENDEKSİNİ AÇIKLADI

Antalya hallerinde işlem gören domates miktar endeksi yıllık yüzde 44.30 azalırken, fiyat endeksi yüzde 90.48 arttı. Sebze miktar endeksi yıllık yüzde 73.29 azalırken, fiyat endeksi yüzde 85.60 arttı. Meyve miktar endeksi yıllık yüzde 34.92 azalırken, fiyat endeksi yüzde 37.97 arttı.

Antalya Ticaret Borsası Ağustos ayı hal endeksini açıkladı. Antalya hallerinde işlem gören domates, sebze ve meyvelerin işlem miktar ve fiyatlarıyla ilgili endeks değerleri, 2024 Ağustos ayında bir önceki aya göre ve geçen yılın aynı ayına göre değişim gösterdi.

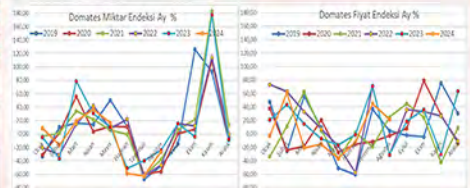

Ağustos ayı endeksleri miktarda bir önceki aya göre (aylık) domateste yüzde 26.64, sebze yüzde 28.51, meyvede ise yüzde 34.70 azaldı. Miktar endeksleri geçen yılın aynı ayına göre (yıllık) domateste yüzde 44.30, sebze yüzde 73.29 ve meyvede ise yüzde 34.92 azaldı.

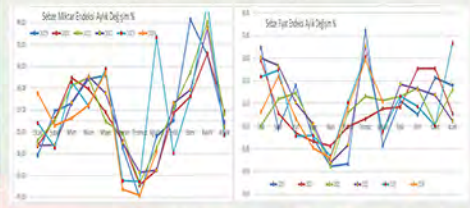
Ağustos ayında endekslerdeki yıllık değişimler, miktarda domates, sebze ve meyve için 9 yıllık ortalamanın altında kalırken, yıllık fiyat endekslerindeki değişimler domates, sebze ve meyve için ortalama üstünde gerçekleşti.

MİKTAR AZALDI, FİYAT ARTTI

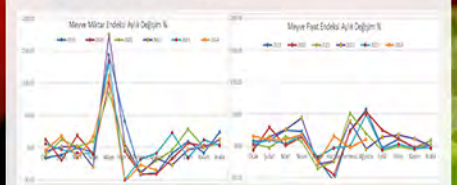
Ağustos ayında domates fiyat endeksi yıllık yüzde 90.48 artarken, miktardaki yüzde 44.30'luk düşüş bu yükselişte etkili oldu.

Sebze fiyat endeksi yıllık yüzde 85.60 artarken, sebzenin yıllık miktar endeksinin yüzde 73.29 düşmesi fiyat endeksi artışına neden oldu. Meyve fiyat endeksi yıllık yüzde 37.97 artarken, meyvenin yıllık işlem miktarındaki yüzde 34.92'lik düşüş fiyat endeksi artışında etkili oldu. Ağustos ayında miktar ve fiyat endekslerindeki aylık değişimler, domates için son 6 yılın miktarda 2023 yılından sonraki rekor düşüş, fiyatta ise 2021 yılından sonraki rekor artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) domates işlem miktar endeksi, Ağustos ayında yüzde 26.64 düşerken, işlem fiyat endeksi aylık yüzde 21.67 arttı. Bir önceki aya göre (aylık) sebze işlem miktar endeksi, Ağustos ayında yüzde 28.51 düşüş göstermesine karşılık işlem fiyat endeksi aylık yüzde 11.25 arttı. Son 6 yılın Ağustos ayları dikkate alındığında sebze miktar endeksinde ortalama düşüş, fiyat endeksinde ise 2021 yılından sonraki rekor artış olarak gerçekleşti.

Bir önceki aya göre (aylık) meyve işlem miktar endeksi, Ağustos ayında yüzde 34.70 düşerken, işlem fiyat endeksi yüzde 10.67 arttı. Son 6 yılın Ağustos ayları dikkate alındığında aylık değişimler, meyve miktar endeksinde ortalama düşüş ve fiyat endeksinde ise ortalama altı artış olarak gerçekleşti.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI YILMAZ TOBB YÖNETİMİYLE BİRARAYA GELDİ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu İstişare Toplantısına katıldı. Toplantıda, Eylül ayında açıklanacak olan 2025-2027 dönemini içeren Orta Vadeli Program (OVP) ve reel sektörün yaşadığı sıkıntılar hakkında kapsamlı değerlendirmeler yapıldı.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu İstişare Toplantısına katıldı. Toplantıda Eylül ayında açıklanacak Orta Vadeli Program ve reel sektörün yaşadığı sıkıntılar konusunda kapsamlı değerlendirmelerde bulunuldu.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı İbrahim Şenel'in de katıldığı toplantıya ilişkin bir açıklama yapan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "7,5 saat süren faydalı, çözüm odaklı bir toplantı oldu. Toplantıda, KOBİ'lerin son dönemde karşılaştığı finansmana erişim başta olmak üzere emek yoğun sektörlerde yaşanan rekabet sorunlarına kadar birçok konuda reel sektörün sıkıntı, talep ve önerilerini aktardık. Enflasyonla mücadele sürecinde atılması gereken adımlar ve iş dünyamızın enflasyon muhasebesi konusundaki beklentilerini görüştük. İstişareye açık yaklaşımlarından dolayı kendilerine teşekkür ediyoruz" dedi.

YILMAZ'IN DEĞERLENDİRMESİ

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şunları ifade etti:

"Eylül ayında açıklayacağımız 2025-2027 dönemini içeren Orta Vadeli Program (OVP) hazırlıklarımıza devam ediyoruz. Bu kapsamda, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkloğlu'nun ev sahipliğinde;

TOBB Yönetim Kurulu Üyelerinin hem güncelleyeceğimiz OVP hem de reel sektörü ilgilendiren farklı hususlara ilişkin tespit, görüş ve önerilerini aldık.

Dünyada ve bölgemizde ekonomik ve jeopolitik bakımdan zorlu bir dönemden geçerken; siyasi istikrar ve güven ortamında, istişarelere dayalı öngörülebilir politikalar ile güçlü bir şekilde geleceğimizi inşa ediyoruz.

Bu süreçte iş dünyamızın tecrübe birikimine ve dinamizmine güveniyoruz.

Önümüzdeki dönemde de temel amacımız enflasyonu düşürmek, istikrar içinde büyümek, sosyal refahı kalıcı olarak artırmak olacaktır. Bu kapsamda, geçtiğimiz yıl yayınladığımız OVP'nin ana çerçevesini koruyarak; yatırım, istihdam, üretim ve ihracatı desteklemeyi sürdüreceğiz. Ayrıca, tarihimizin en büyük deprem afetinin yaralarını sarmaya ve ülkemizi geleceğe çok daha dirençli hazırlamaya dönük çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Görüş ve önerileriyle çalışmalarımıza katkı veren TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkloğlu'na ve TOBB yönetiminin kıymetli üyelerine teşekkür ediyorum."

BASIN AÇIKLAMASI 06.08.2024

Sanayicilerimizin sorunlarını, üyelerimizin taleplerini, bölgemizdeki ve dünyadaki gelişmeleri istişare etmek üzere Sanayi Odası Başkanları ile gerçekleştirilen toplantımıza ilişkin basın açıklaması.

✓ 1. Uygulanan makroekonomik programı destekliyoruz

Artan küresel ve bölgesel risklerle birlikte ekonomimiz oldukça zorlu bir süreçten geçiyor. Para politikalarında ve finansal istikrar anlamında atılan adımları destekliyor, enflasyonla mücadelede bir an önce kalıcı sonuç olmayı umuyoruz. Çünkü fiyat istikrarı olmadığında, rekabet gücümüzün nasıl düştüğünü, maliyetleri nasıl yönetemediğimizi, bütçemizi nasıl yapamadığımızı hepimiz gördük. Herkesin elini taşın altına koyması gereken bir dönemden geçtiğimize inanıyoruz.

✓ 2. Üretim kapasitemizi ve istihdamı korumalıyız

Bu zorlu süreçte, onlarca yılın emeği ve milyarlarca liralık yatırımla hayata geçirilen üretim kapasitemizin ve istihdamın korunması büyük önem arz etmektedir. Bunun için de öncelikle ticari krediler üzerinde uygulanan büyüme sınırının kaldırılması ve böylesi reel sektörde finansmana erişimin kolaylaştırılması gerekmektedir. Özellikle son 3-4 aydır yerinde sayan KOBİ kredilerinin en az enflasyon oranında artmasına yönelik politikalar geliştirilmelidir. Ayrıca, istihdamda yaşanan sıkıntıların çözümü için ücretler üzerindeki vergi ve prim yüklerinin OECD ortalamalarına çekilmesi, mesleki eğitim ile gençlerimizin istihdama yönlendirilmesi, mesleki eğitimde kamu-özel sektör işbirliğinin geliştirilmesi ve istihdamı zorlaştıran mevzuat katılıklarının giderilmesi gerekmektedir. Öte yandan, küresel ekonomide gözlenen ticaret savaşlarına yönelik tedbirlerin alınması ve şirketlerimizin yurtdışı kaynaklı haksız rekabete karşı daha etkin korunması önem arz etmektedir.

✓ 3. Şirketlerimizi bu süreçte yıpratmamalıyız

Özel sektör, Türkiye'nin büyümesi için yatırıma, istihdama, ihracata devam ederken, bazı basın yayın organlarında ve sosyal medya hesaplarında şirketlere yönelik haksız ithamlar yapıldığı görülmektedir. Söz konusu şirketler kayıt dışına kaymadan, vergi mevzuatının hükümlerine uygun şekilde faaliyet göstermektedirler. Bu şirketlerin birçoğunda Yeminli Mali Müşavir ve Bağımsız Denetçi denetimleri de yapılmaktadır. Buna karşılık basında, vergi ve teşvik mevzuatını bilmeden, şirketlerin her birinin özel durumlarını ve tâbi oldukları düzenlemeleri, indirim ve istisnaları dikkate almadan yayımlanan haberler, kamuoyunu yanıltmakta ve sanayi işletmelerinin itibarlarını zedelemektedir. Ülkemize yatırım yapan, binlerce istihdam sağlayan, doğrudan ve dolaylı milyarlarca lira vergi ödeyen, ihracatla ülkemize düzenli döviz geliri sağlayan, Ar-Ge yatırımlarıyla katma değer yaratan şirketlerimize yönelik yapılan bu haksız yorumların art niyetli olduğunu değerlendiriyoruz.

✓ 4. Vergi adaleti ve kayıtdışılıkla mücadele öncelik olmalı

Şirketlerin sadece vergi levhalarındaki rakamlara bakarak o şirketin ödemesi gereken vergiden daha az vergi ödediğini iddia etmek ve yorum yapmak hakkaniyetli bir yöntem değildir. Kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve vergi adaletinin sağlanması için gerekli tüm adımların atılmasını destekliyoruz. Vergi politikalarında önceliğin kayıtdışılıkla ve kayıtdışılığın yol açtığı haksız rekabetle mücadele olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu bağlamda, vergi sisteminin daha şeffaf ve adil bir yapıya kavuşmasını bekliyoruz.

BAŞKAN ÇANDIR'DAN ATSO'YA TAZIYE ZİYARETİ

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır, Kemer'de geçirdiği tekne kazasında hayatını kaybeden merhum Ali Bahar için ATSO'ya taziye ziyaretinde bulundu.

Başkan Çandır, Ali Bahar'ın yerine seçilen ATSO Başkanı Yusuf Hacısüleyman'a taziye dileklerini ilettiler. Çandır, Hacısüleyman'a yeni görevinde de başarılar diledi. ATSO Başkanı Yusuf Hacısüleyman da ATB Başkanı Ali Çandır'a nazik ziyareti için teşekkür etti.

ANTALYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

ANTALYA İHRACATINDA TARIMIN PAYI %55'E DÜŞTÜ

ATB, ATAK Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın ihracatının ağustos ayında yüzde 10,4'lük artışla 176,2 milyon dolar olduğunu, 8 aylık toplam ihracatın yüzde 2,6'lık artışla 1 milyar 441 milyon dolara yükseldiğini açıkladı. Çandır, Antalya ihracatında tarımın payının geçen yıla göre yüzde 2 düşüşle yüzde 55 olduğunu belirtti.

Antalya Ticaret Borsası (ATB) ve Antalya Tarım Konseyi (ATAK) Başkanı Ali Çandır, Antalya'nın il ihracatının ağustos ayında yüzde 10,4'lük artışla 176,2 milyon dolar olduğunu, 8 aylık toplam ihracatın yüzde 2,6'lık artışla 1 milyar 441 milyon dolara yükseldiğini açıkladı. Antalya ihracatında tarımın payının geçen yıla göre yüzde 2 düşüşle yüzde 55 olduğunu belirten Çandır, tüm üretici ve ihracatçıları kutladı.

Antalya Tarım Konseyi Başkanı da olan ATB Başkanı Ali Çandır, ağustos ayı sonu itibarıyla Antalya'nın il ihracatı verilerini ve tarım sektörünün ihracattaki paylarına ilişkin detayları açıkladı. Antalya'nın il olarak ağustos ayı ihracatının geçen yıla göre yüzde 10,4 artarak 176,2 milyon dolara ulaştığını belirten Çandır, ağustos ayında tarım sektörünün 85,8 milyon dolarla toplam ihracatın yüzde 49'unu oluşturduğunu söyledi. Çandır, "Ağustos ayında yaş meyve sebze ihracatı yüzde 18,8 artışla 43,2 milyon dolar, süs bitkileri ve mamulleri ihracatı ise yüzde 13,9 azalışla 2,7 milyon dolar oldu" dedi.

SEKİZ AYLIK REKOR

Antalya'nın 8 aylık ihracatının ise geçen yıla göre yüzde 2,6 artarak 1 milyar 441 milyon dolara ulaştığını açıklayan Çandır, 8 aylık ihracatta 788 milyon dolarla tarım sektörünün toplam ihracatın yüzde 55'ini oluşturduğunu dile getirdi. Tarım sektörü içerisindeki sektörlere ilişkin bilgiler de veren Çandır, "Antalya'nın son 8 aylık yaş meyve sebze ihracatı yüzde 8,2 azalışla 439,3 milyon dolar, süs bitkileri ve mamulleri ihracatı yüzde 2,2 artışla 45 milyon dolar oldu. Emek veren üretici, tüccar ve ihracatçımıza teşekkür ediyorum" dedi.

TARIM SEKTÖRÜ İHRACATI KÜÇÜLDÜ

Antalya ihracatında her yıl açık ara farkla ilk sırada olan tarım sektöründe bu yılın 8 aylık verilerindeki küçülmeye de dikkati çeken Çandır, şu verileri paylaştı: "8 aylık dönemde yaş meyve sebze ihracatı Türkiye'de yüzde 4,3 büyürken, Antalya'da 8,2 küçüldü. Süs bitkileri ve mamulleri ihracatı Türkiye'de yüzde 1,9 küçülürken, Antalya'da yüzde 2,2 büyüdü. Toplam tarım ve gıda ihracatı Türkiye'de yüzde 4,5 büyürken, Antalya'da yüzde 1,6 küçüldü. Sanayi ihracatı Türkiye'de yüzde 2,1 büyürken, Antalya'da yüzde 7,1 büyüdü. Maden ihracatı Türkiye'de yüzde 4,4 büyürken, Antalya'da yüzde 10,2 büyüdü. Toplam ihracat Türkiye'de ve Antalya'da yüzde 2,6 büyümüştür. 2024 yılının 8 ayı toplamında geçen yıla göre Antalya'da toplam ihracat içinde tarımın payı yüzde 2 azalarak, yüzde 55 olmuştur. Sanayinin payı yüzde 2 artarak yüzde 29 olmuştur. Madencilik payı yüzde 1 artarak yüzde 16 olmuştur."

KAYNAK: (DHA)

ANTALYA'NIN İHRACAT PERFORMANSI (1000\$)

ANTALYA TİCARET BORSASI

SEKTÖR	01 - 31 AĞUSTOS			01 OCAK - 31 AĞUSTOS (8 AY)		
	2023	2024	DEĞİŞİM(%)	2023	2024	DEĞİŞİM(%)
I. TARIM	78.408	85.779	%9,4	801.135	788.455	-%1,6
Yaş Meyve ve Sebze	36.374	43.223	%18,8	478.449	439.330	-%8,2
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	4.529	5.847	%29,1	39.228	44.651	%13,8
Süs Bitkileri ve Mam.	3.155	2.715	-%13,9	44.033	44.996	%2,2
Diğer	34.350	33.994	-%1,0	239.425	259.478	%8,4
II. SANAYİ	50.962	51.351	%0,8	386.040	413.330	%7,1
III. MADENCİLİK	30.175	38.458	%27,4	213.932	235.670	%10,2
TOPLAM	159.618	176.230	%10,4	1.404.658	1.441.380	-%2,6

Kaynak: TİM - İhracatçı Firmaların Kanunî Merkezleri Bazında Sektör İhracat Performansı (1000 \$)

ANTALYA'NIN İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

ANTALYA'NIN TARIMSAL İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI

*Yüksek çözünürlükte görüntü için tıklayınız.

WWW.ANTALYABORSA.ORG.TR

ATB TEMMUZ - AĞUSTOS AYLARI İŞLEM HACİMLERİ

MADELER	TEMMUZ 2024 (TL)	AĞUSTOS 2024 (TL)
Hububat	56.229.198,15	87.054.367,36
Hububat Mamülleri	3.663.635,10	2.085.508,60
Bakliyat	6.226.870,63	3.410.659,52
Yağlı Tohumlar	1.104.060,00	16.450.633,66
Bitkisel Yağlar	272.561,00	-
Küspeler	1.874.294,10	501.025,00
Hayvansal Yağlar	79.424.295,84	42.072.405,42
Yaş Sebzeler	399.894.549,03	289.993.646,95
Hayvansal Gıda Maddeleri	686.894.678,39	524.781.611,93
Kuru Meyveler	2.972.280,50	8.582.511,48
Yaş Meyveler	600.214.126,02	397.151.770,87
Orman Mahsülleri	8.800.700,19	11.938.104,71
Tekstil Hammaddeleri	-	18.051,60
Kasaplık Canlı Hayvan Et ve Mam.	69.923.004,95	46.842.351,25
Büyükbaş Hayvan Eti	265.523.559,27	123.302.038,83
Küçükbaş Hayvan Eti	57.659.698,01	29.519.416,72
Kanatlı Hayvan Etleri	8.959.944,60	5.248.418,38
Su Ürünleri	16.585.575,05	8.783.980,54
Çeşitli Maddeler	110.303.080,80	52.537.722,62
Meyve Çekirdekleri	-	-
Et Mamülleri	1.271.073,40	-
Ham Deriler	2.557.280,72	3.093.760,69
TOPLAM	2.380.354.465,75	1.653.367.986,13

